

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Jan Nowak

Warszawa, 27-05-2022

Do druku nr 2290

DOL.401.169.2022.WL.OJ

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

ePUAP: /KSRP/SkrytkaESP

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFKA KS
L.dz. DS.175.119.2022
Data wpływu 30.05.2022

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-1P.020.154.5.2022
Data wpływu 30.05.2022

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z korespondencją z dnia 24 maja 2022 r. (znak: SPS-WP.020.154.3.2022) przekazującą do zaopiniowania rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2290), dalej: projekt, uprzejmie informuję, iż z punktu widzenia przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1, z późn. zm.), dalej: rozporządzenie 2016/679, zasygnalizować trzeba następujące zagadnienia.

Na wstępie należy podkreślić, że przedmiotowy projekt, zawiera rozwiązania wymagające pogłębionej analizy projektodawcy pod kątem ochrony danych osobowych i gwarancji dotyczących prawa do prywatności. Projekt wprowadza bowiem przepisy dotyczące m.in.

poszerzenia zakresu zbieranych danych osobowych od obywateli Ukrainy a także statuuje dla nowych organów uprawnienia do pozyskiwania danych osobowych osób fizycznych w drodze transmisji. Zmiany wprowadzane przez projektowaną ustawę wiążą się także z wprowadzeniem nowego modelu przetwarzania danych biometrycznych w postaci odcisków palców w systemie teleinformatycznym prowadzonym przez Szefa Urzędu do spraw Cudzoziemców (SI Pobyt).

Biorąc pod uwagę powyższe, za uzasadnione należy uznać objęcie w toku procesu legislacyjnego zawartych w projekcie rozwiązań dotyczących przetwarzania danych osobowych testem prywatności wynikającym z rozporządzenia 2016/679. Istotne jest by w tworzonych przepisach została uwzględniona ochrona prywatności i danych w fazie projektowania przedmiotowych przepisów prawa (art. 25 ust. 1¹), oraz aby przeprowadzona została ocena skutków dla ochrony danych w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjęciem tej podstawy prawnej (art. 35 ust. 1² i ust. 10³). Innymi słowy, przeprowadzenie testu prywatności jest uzasadnione charakterem zaproponowanych zmian prawnych i pomoże ocenić czy zawarte w projekcie rozwiązania optymalnie chronią dane osobowe osób fizycznych (cele ustawy w stosunku do gwarancji dla praw i wolności podmiotów danych osobowych). Test prywatności pomoże także ocenić projektowany nowy model przetwarzania danych biometryczny w systemie informatycznym SI Pobyt pod kątem zapewnienia stosowania zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych (art. 5), w tym zasady poufności i integralności i rozliczalności.

¹ Zgodnie z art 25 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze wynikające z przetwarzania, administrator – zarówno przy określaniu sposobów przetwarzania, jak i w czasie samego przetwarzania – wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, takie jak pseudonimizacja, zaprojektowane w celu skutecznej realizacji zasad ochrony danych, takich jak minimalizacja danych, oraz w celu nadania przetwarzaniu niezbędnych zabezpieczeń, tak by spełnić wymogi niniejszego rozporządzenia oraz chronić prawa osób, których dane dotyczą.

² Zgodnie z art 35 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 jeżeli dany rodzaj przetwarzania - w szczególności z użyciem nowych technologii - ze względu na swój charakter, zakres, kontekst i cele z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator przed rozpoczęciem przetwarzania dokonuje oceny skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych. Dla podobnych operacji przetwarzania danych wiążących się z podobnym wysokim ryzykiem można przeprowadzić pojedynczą ocenę.

³ Zgodnie z art 35 ust. 10 rozporządzenia 2016/679 ust. 1-7 nie mają zastosowania, jeżeli przetwarzanie na mocy art. 6 ust. 1 lit. c) lub e) ma podstawę prawną w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator, i prawo takie reguluje daną operację przetwarzania lub zestaw operacji, a oceny skutków dla ochrony danych dokonano już w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjęciem tej podstawy prawnej - chyba że państwa członkowskie uznają za niezbędne, by przed podjęciem czynności przetwarzania dokonać oceny skutków dla ochrony danych.

Przechodząc na grunt szczegółowych uwag organ nadzorczy wskazuje na poniższe wątpliwości i zaleca poddanie dodatkowej analizie następującego rozwiązania zawartego w projekcie.

W art. 1. projektu wprowadza się zmiany w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm), dalej: ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy.

Zgodnie z projektowanym **art. 22 ust. 5a pkt 4** ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, *katalog organów, którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) udostępnia dane o objęciu obywatela Ukrainy, ubezpieczeniami społecznymi lub o zgłoszeniu umowy o dzieło ma być poszerzony o kolejny podmiot tj. Główny Urząd Statystyczny (GUS).* Dane te w drodze teletransmisji mają być udostępniane organom wskazanym w ustawie w celu dostarczania aktualnych informacji pozwalających ocenić liczbę obywateli Ukrainy, którzy wykonują pracę.

Analogiczne rozwiązanie zawiera projektowany **art. 22 ust. 5 b pkt 4** ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w zakresie *udostępnienia danych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) o objęciu obywatela Ukrainy ubezpieczeniem społecznym rolników.*

Na podstawie obowiązujących obecnie przepisów art. 22 ust. 5a i 5b ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy uprawnienia do dostępu w trybie teletransmisji do danych osobowych obywateli Ukrainy przetwarzanych przez ZUS i KRUS posiadają cztery organy (Minister właściwy do spraw pracy, Państwowa Inspekcja Pracy, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Staż Graniczna). Organy te zgodnie z ww. przepisami otrzymały swe uprawnienia *w celu dostarczania aktualnych informacji pozwalających ocenić liczbę obywateli.* Przez to jest niezrozumiałym dlaczego analogiczne uprawnienia w celu realizowanym już przez inne podmioty projektodawca chce nadać również GUS-owi.

W związku z powyższym zwrócić uwagę trzeba na treść motywu 31 rozporządzenia 2016/679, zdanie drugie w brzmieniu: *Żądanie ujawnienia danych osobowych, z którym występują takie organy publiczne, powinno zawsze mieć formę pisemną, być uzasadnione, mieć charakter wyjątkowy, nie powinno dotyczyć całego zbioru danych ani prowadzić do połączenia zbiorów danych. Przetwarzając otrzymane dane osobowe, takie organy powinny przestrzegać mających zastosowanie przepisów o ochronie danych, zgodnie z celami przetwarzania.* Warto wskazać również na wyrok TSUE C-201/14⁴ w sprawie Sarmanda Bara, z którego treści wynika, że *odrębne organy w ramach administracji publicznej należy traktować jako odrębnych*

⁴ Wyrok Trybunału (trzecia izba) z dnia 1 października 2014 r. (wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Curtea de Apel Cluj - Rumunia) - Smaranda Bara i in./Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF).

administratorów z własnymi przesłankami, co w konsekwencji oznacza, że organ któremu w ramach administracji przekazuje się dane osobowe jest odbiorcą. Ponadto dostęp do danych znajdujących się w rejestrze w formie teletransmisji generuje wiele ryzyk ponieważ administrator choć nadal jest odpowiedzialny za te dane na podstawie rozporządzenia 2016/679 faktycznie traci kontrolę nad sposobem ich przetwarzania.

Skoro obowiązująca ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy daje uprawnienia czterem organom do pozyskiwania danych dotyczących informacji pozwalających ocenić liczbę obywateli Ukrainy z baz ZUS i KRUS to nadanie takiego uprawnienia także GUS-owi wydaje się nadmiarowe i jako takie narusza zasady: minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c) i ograniczenia celu (art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2016/679).

Z wyrazami szacunku,

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
Jan Nowak

/- dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym/